

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/5/2017
Identifikačné číslo spisu: 1514215069
Dátum vydania rozhodnutia: 21.03.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Andrea Moravčíková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1514215069.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu SIBA CONSULTANTS COMPANY, Trust Company Complex, Ajeltake Road, Ajeltake ostrov, Majuro. Marshallove ostrovy, MH96960, IČO: 66528, zastúpeného: ALMOND LEGAL, s.r.o., Grösslingová 4, 811 09 Bratislava, IČO: 47 248 653, proti žalovanému 1/ G.. S. C., I., nar. XX.XX.XXXX, W., XI XXX XX W., 2/ SITNO HOLDING, a.s., Zechenterova 328/5, 967 01 Kremnica, IČO: 36 040 932, o nariadenie predbežného opatrenia, vo veci vedenej Okresným súdom Bratislava V, pod sp. zn. 3CbZm/216/2014, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 4CoZm/11/2014 - 476 zo dňa 21. júla 2016, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalovaní 1/ a 2/ m a j ú p r á v o na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava V (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením, č. k. 3CbZm/216/2014 - 153, zo dňa 17.06.2014 v spojení s opravným uznesením, č. k. 3CbZm/216/2014 - 323, zo dňa 24.11.2014 zakázal žalovanému 1/ nakladať s obchodnými podielmi spôsobom špecifikovaným vo výroku uznesenia, nakladať so zaknihovanými kmeňovými akciami na meno a so špecifikovanými nehnuteľnosťami, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej; druhým výrokom zakázal žalovanému 2/ rovnaké úkony pre špecifikované obchodné podiely, zaknihované kmeňové akcie na meno a nehnuteľnosti. Tretím výrokom uložil žalobcovi povinnosť podať návrh na začatie konania vo veci samej voči žalovanému 1/ a žalovanému 2/ v lehote 30 dní odo dňa doručenia uznesenia. Štvrtým výrokom vo zvyšku návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol a napokon rozhodol o náhrade trov konania.

2. Z odôvodnenia prvoinstančného rozhodnutia vyplýva, že žalobca preukázal, že je riadnym majiteľom vlastnej zmenky vystavenej žalovaným 1/ v Bratislave dňa 30.05.2013 na sumu 6.940.264,- Eur, ktorá bola splatná 30.07.2013 v Bratislave. Spoločnosť SITNO, a.s. dňa 17.04.2014 predmetnú zmenku indosovala na žalobcu. Voči žalovanému 2/ má pohľadávku titulom zmluvy o postúpení pohľadávky vo výške 6.970.724,- Eur, pričom ku dňu podania návrhu je splatná jej časť 2.655.512,- Eur.

3. Potrebu dočasnej úpravy pomerov žalobca odôvodnil tým, že žalovaní budú uskutočňovať kroky smerujúce k prevodu majetkových hodnôt v ich vlastníctve na tretie osoby za účelom znemožnenia uspokojenia pohľadávky žalobcu.

4. Súd prvej inštancie právne odôvodnil svoje rozhodnutie ust. § 74 ods. 1, 2 a § 76 ods. 1 písm. e) OSP a uznal dočasnú potrebu žalobcu na úpravu pomerov strán sporu za preukázanú. Návrh zamietol v časti ukladajúcej žalovanému 2/ zákaz nakladať so zriadeným zálohom, ktorého predmetom majú byť súčasné, ako aj budúce pohľadávky žalovaného 2/, z ktorých má, resp. bude mať žalovaný 2/ ako veriteľ právo na peňažné plnenie voči tretím osobám podľa prílohy č. 1 s tým, že takto formulovaný petit je nevykonateľný.

5. Na odvolanie žalovaného 1/ Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozhodol tak, že uznesením, č. k. 4CoZm/98/2014-345, zo dňa 14.01.2015 v spojení s opravným uznesením, č. k. 4CoZm/98/2014-384, zo dňa 17.09.2015 uznesenie Okresného súdu Bratislava V, č. k. 3CbZm/216/2014-153, zo dňa 17.06.2014 v spojení s opravným uznesením, č. k. 3CbZm/216/2014-323, zo dňa 24.11.2014 zrušil a konanie o nariadení predbežného opatrenia zastavil, náhradu trov odvolacieho konania stranám sporu nepriznal a vyslovil, že sudkyňa Okresného súdu Bratislava V Mgr. Martina Hrušovská PhD. nie je vylúčená z konania a rozhodovania prejednávanej veci.

6. Na základe dovolania žalobcu Najvyšší súd SR, ako súd dovolací uznesením, č. k. 1Obdo/16/2016 - 442, zo dňa 31.05.2016 obe rozhodnutia zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie s odôvodnením, že odvolací súd nesprávne prihliadol na námietku miestnej nepríslušnosti súdu vo vzťahu k žalovanému 2/, hoci tento ju nevzniesol a odvolanie nepodal, pričom námietku miestnej príslušnosti možno vzniesť jedine oprávnenou stranou sporu konania a výlučne pri jeho prvom úkone (pokiaľ nejde o osobitnú príslušnosť, ako je to v prejednávanej veci u žalovaného 1/, ktorá však bola rešpektovaná). Najvyšší súd vyslovil, že vzťah medzi žalovanými 1/ a 2/ nemožno považovať za nerozlučné procesné spoločenstvo podľa § 91 ods. 2 OSP, ale odvolací súd mal správne aplikovať normu upravujúcu vzťah medzi stranami sporu konajúcimi samostatne podľa § 91 ods. 1 OSP a na námietku miestnej príslušnosti vznesenú neoprávnenou stranou nemal prihliadať. Najvyšší súd tiež uviedol, že voči žalovanému 2/ nadobudlo nariadené predbežné opatrenie v znení opravného uznesenia vydaného súdom prvej inštancie právoplatnosť dňa 13.01.2015, keďže tento nepodal odvolanie ani voči opravnému uzneseniu, ktoré sa vzťahuje na rozsah jemu uložených povinností a toto uznesenie je voči nemu účinné v znení opravného uznesenia č. k. 3CbZm/216/2014 - 323 zo dňa 24.11.2014. Najvyšší súd uložil odvolaciemu súdu, aby v novom konaní zohľadnil existenciu opravného uznesenia súdu prvej inštancie zo dňa 24.11.2014, č. k. 3CbZm 216/2014 - 323, jeho obsah a zmenu rozsahu povinností uložených žalovanému 1/.

7. Odvolací súd následne rozhodol napadnutým uznesením, ktorým uznesenie Okresného súdu Bratislava V, č. k. 3CbZm/216/2014-153, zo dňa 17.06.2014 v spojení s opravným uznesením, č. k. 3CbZm/216/2014-323, zo dňa 24.11.2014 vo vzťahu k žalovanému 1/ a vo výroku č. II bod 1. vo vzťahu k žalovanému 2/ zrušil a konanie o nariadení predbežného opatrenia zastavil, vyslovil, že na náhradu trov konania strany nemajú právo a rozhodol o tom, že sudkyňa Mgr. Martina Hrušovská, PhD., nie je vylúčená z konania a rozhodovania vo veci.

8. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na nesprávny názor prezentovaný žalobcom, že predbežné opatrenie je vo vzťahu k žalovanému 2/ právoplatné. Hoci túto skutočnosť uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia aj Najvyšší súd SR, zrejme ušlo jeho pozornosti, že žalovaný 2/ podal odvolanie po vydaní opravného uznesenia súdu prvej inštancie č. k. 3CbZm/216/2014-323 zo dňa 24.11.2014, ktorým bol zmenený výrok uznesenia č. k. 3CbZm/216/2014-153 zo dňa 17.06.2014 (ktoré však odvolací súd neprejednal - pozn. dovolacieho súdu). S poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR R 57/1969 týkajúceho sa plynutia lehôt vo vzťahu k vydaniu opravného uznesenia konštatoval, že opravou uznesenia súdu prvej inštancie došlo k podstatnej zmene výroku rozhodnutia, nakoľko novým spôsobom formuloval povinnosti žalovaného 2/, a odvolací súd tak dospel k záveru, že žalovaný 2/ podal odvolanie včas, keď ho podal v rozsahu vykonanej opravy, t. j. vo vzťahu k výroku II. bod 1 opravného

uznesenia Okresného súdu Bratislava V, č. k. 3CbZm/216/2014-323, zo dňa 24.11.2014, ktorým bol žalovanému 2/ uložený zákaz nakladať, teda zmluvne previesť na tretie osoby, zriadiť záložné právo, vecné bremeno alebo iné vecné, či záväzkové právo v prospech tretích osôb, ako aj vložiť vklad do základného imania alebo iného majetku právnickej osoby vo výroku uznesenia špecifikované obchodné podiely. Pokiaľ ide o výrok II. bod 2. opravného uznesenia, týmto nebola žalovanému 2/ uložená povinnosť odlišná od povinnosti uloženej pôvodným výrokom v rozhodnutí č. k. 3CbZm/216/2014-153 zo dňa 17.06.2014. Vo vzťahu k tomuto výroku uplynula žalovanému 2/ lehota na podanie odvolania 15-tym dňom od doručenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, č. k. 3CbZm/216/2014-153, zo dňa 17.06.2014, preto v tejto časti je napadnuté uznesenie právoplatné.

9. S poukazom na § 471 ods. 1 CSP odvolací súd konštatoval, že na už nariadené predbežné opatrenia podľa OSP sa použijú len tie ustanovenia CSP o neodkladných a zabezpečovacích opatreniach, ktoré sa týkajú postupu súdu a subjektov konania po jeho nariadení. V čase nariadenia predbežného opatrenia neexistovala podmienka subsidiarity vyjadrená v ust. § 324 ods. 3 CSP, preto odvolací súd nepripustil taký výklad prechodného ust. § 471 ods. 1 CSP, že vo vzťahu k nariadenému opatreniu súd musí skúmať splnenie podmienok jeho nariadenia podľa ustanovení CSP o neodkladných a zabezpečovacích opatreniach.

10. V súvislosti s povahou umorenej zmenky (umorená uznesením Okresného súdu Bratislava I, č. k. 2UL/1/2014-29, zo dňa 29.10.2014) dospel odvolací súd k záveru, že nie je možné prijať jednoznačný záver o tom, že došlo k umoreniu tej istej zmenky, na základe ktorej žalobca odvodzuje svoju aktívnu legitimáciu v tomto konaní.

11. Odvolací súd vzhľadom na povinnosť uloženú v § 161 ods. 1, 2 CSP skúmal, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť, a to aj s poukazom na ďalší procesný vývoj vo veci pred rozhodnutím dovolacieho súdu. Právoplatnosťou uznesenia Krajského súdu v Bratislave, č. k. 4CoZm/98/2014-345, zo dňa 14.01.2015 v spojení s opravným uznesením, č. k. 4CoZm/98/2014-384, zo dňa 17.09.2015, bolo nariadené predbežné opatrenie zrušené, a teda stratilo účinky, a žalobca následne v prebiehajúcom konaní vo veci samej opätovne podal návrh na nariadenie predbežného opatrenia vo vzťahu k žalovaným 1/ a 2/ už v samostatných konaniach, a to s rovnakým obsahom ako v prípade návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podaného v prejednávanej veci. Rozhodnutím dovolacieho súdu však nastala situácia, keď v neskôr začatom konaní, ktoré by za iných okolností predstavovalo prekážku litispendencie, bolo právoplatne rozhodnuté o tom istom predmete konania, o ktorom bolo skôr právoplatne rozhodnuté v konaní, ktoré sa však zrušujúcim uznesením Najvyššieho súdu SR obnovilo.

12. Rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave, č. k. 3CoZm/101/2015-393, zo dňa 13.10.2015 bolo právoplatne potvrdené uznesenie Okresného súdu Bratislava V, č. k. 1Zm/526/2014-331, zo dňa 15.07.2015, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh žalobcu na nariadenie predbežného opatrenia voči žalovanému (v tomto konaní označenému ako žalovaný 1/ - pozn. dovolacieho súdu). Rovnako bolo právoplatne rozhodnuté o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vo vzťahu k žalovanému 2/, a to rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave, č. k. 1Cob/304/2015-664, zo dňa 30.11.2015 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava V, č. k. 23Cb/122/2015-594, zo dňa 23.09.2015, ktorým bol tiež návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnutý. Odvolací súd dospel k záveru, že hoci v oboch prípadoch ide o konania začaté neskôr, rozhodnutia v nich vydané zakladajú prekážku res iudicata, nakoľko išlo o konania týkajúce sa tých istých strán sporu a toho istého predmetu konania. Keďže len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže byť v rozsahu záväznosti výroku rozhodnutia táto vec prejednávaná znova, odvolací súd musel skúmať, či v tejto veci možno vôbec v konaní pokračovať.

13. Právoplatné uznesenie o zamietnutí návrhu na nariadenie predbežného opatrenia zakladá prekážku veci právoplatne rozhodnutej vtedy, ak nedôjde k zmene skutkových okolností. Odvolací súd konštatoval, že po právoplatnom rozhodnutí o zamietnutí návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v konaniach vedených Okresným súdom Bratislava V pod sp. zn. 23Cb/122/2015 a sp. zn. 1Zm/526/2014 nedošlo k zmene skutkových okolností, ktorými žalobca osvedčoval dôvodnosť návrhu na nariadenie

predbežného opatrenia v prejednávanej veci, resp. takéto okolnosti žalobca ani netvrdil. Takouto okolnosťou nemôže byť zrušujúce rozhodnutie dovolacieho súdu a túto okolnosť nemožno považovať za zmenu skutkových okolností, ktoré by odôvodňovali záver o preklení prekážky veci právoplatne rozhodnutej. Žalobca netvrdil nové skutočnosti odôvodňujúce návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré neexistovali v čase rozhodovania súdu v predchádzajúcom konaní, a ktoré preto konajúci súd pri rozhodovaní nezohľadnil. V prejednávanej veci ten istý nárok vymedzený petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých už bol uplatnený, t. j. nárok založený na rovnakom právnom dôvode a vyplývajúci z rovnakých skutkových okolností. Keďže v súvislosti s prekážkou rei iducatae ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a konanie podľa § 161 ods. 1, 2 CSP zastavil.

14. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu v časti, ktorou zrušil uznesenie súdu prvej inštancie vzťahujúce sa na žalovaného 1/ v celom rozsahu a zastavil voči nemu konanie o nariadení predbežného opatrenia, ktorou zrušil toto uznesenie vzťahujúce sa na žalovaného 2/ v rozsahu výroku č. II bod 1 a zastavil voči nemu konanie o nariadení predbežného opatrenia a v časti, ktorou nepriznal účastníkom konania náhradu trov konania, podal žalobca (ďalej aj dovolateľ) dovolanie. Dovolanie odôvodnil ust. § 420 písm. d/ a f/ CSP.

15. Podľa dovolateľa druhým výrokom napadnutého uznesenia došlo k rozhodnutiu vo veci, o ktorej sa už skôr právoplatne rozhodlo a zároveň prvým výrokom súd nesprávnym postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval svoje procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

16. V súvislosti so záverom o existencii prekážky veci rozhodnutej vo vzťahu k žalovanému 2/, o čom opätovne rozhodoval odvolací súd, poukázal na odôvodnenie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR v zrušujúcom uznesení, č. k. 1Obdo/16/2016 - 442, zo dňa 31.05.2016, podľa ktorého prvoinštančné uznesenie v znení opravného uznesenia nadobudlo vo vzťahu k žalovanému 2/ právoplatnosť dňa 13.01.2015.

17. Odvolací súd (síce len čiastočne) zrušil toto uznesenie aj vo vzťahu k žalovanému 2/ s tým, že pozornosť Najvyššieho súdu SR uniklo, že aj žalovaný 2/ podal odvolanie voči opravnému uzneseniu č. k. 3CbZm/216/2014-323 zo dňa 24.11.2014, ktorým bol zmenený výrok pôvodného uznesenia súdu prvej inštancie, a to práve v rozsahu výroku č. II bod 1 pôvodného uznesenia v znení opravného uznesenia, a v tomto odvolaní mal vzniesť námietku miestnej nepríslušnosti. K tomuto dovolateľ uviedol, že podľa v danom čase účinného ust. § 105 ods. 1 OSP nemožno námietku miestnej nepríslušnosti vznesenú žalovaným 2/ považovať za včasnú a prihliadať na ňu, pretože prvým úkonom, v ktorom ju uplatniť mohol, bolo odvolanie proti pôvodnému uzneseniu, ktoré však nepodal. Odvolanie žalovaného 2/, obsahujúce neprípustnú námietku miestnej nepríslušnosti, malo byť odmietnuté. Ak odvolací súd opätovne zrušil výrok II bod 1 prvoinštančného uznesenia v znení opravného uznesenia vo vzťahu k žalovanému 2/, hoci tento výrok bol právoplatný, takéto rozhodnutie zakladá dovolací dôvod podľa § 420 ods. 1 písm. d/ CSP.

18. Dovolateľ tiež uviedol, že odvolanie žalovaného 2/ mu nebolo nikdy doručené a o jeho existencii sa dozvedel až z napadnutého uznesenia, čím mu bolo zároveň odopreté právo vyjadriť sa k nemu, čo zakladá ďalší dovolací dôvod spočívajúci v nesprávnom procesnom postupe súdu, ktorým bolo žalobcovi znemožnené uskutočniť procesný úkon, ktorý mu patril v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

19. Dovolateľ vyslovil tiež domnienku, že pokiaľ by sa aj najvyšší súd stotožnil s názorom odvolacieho súdu, že výrok č. II bod 1 pôvodného uznesenia, v znení opravného uznesenia, nenadobudol až do okamihu vydania napadnutého uznesenia právoplatnosť, potom konanie o totožnej veci začaté pred právoplatnosťou výroku č. II bod 1 pôvodného uznesenia a nasledujúceho rozhodnutia, nemôže predstavovať prekážku veci rozhodnutej, nakoľko toto konanie malo byť z dôvodu litispendencie zastavené.

20. V súvislosti s neexistenciou prekážky rei iudicatae poukázal dovolateľ na to, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava V, pod spis. zn. 1/Zm/526/2014, síce uznesením č. k. 1 Zm/526/2014-331 došlo k právoplatnému rozhodnutiu vo veci návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vzťahujúceho sa k žalovanému 1/ s podobným skutkovým stavom, avšak nešlo o skutkový stav totožný. Rozdielnosť skutkového stavu mala spočívať v tom, že žalovaný 1/ po vydaní prvoinštančného uznesenia previedol na spoločnosť SITNO GROUP, s.r.o. obchodný podiel spoločnosti TAU-CHEM, s.r.o., a to v rozpore s v danom čase účinne nariadeným predbežným opatrením. Ďalšou odlišnosťou zakladajúcou netotožnosť skutkového stavu je to, že v novom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia sa žalobca domáhal uloženia žalovanému 1/ zákazu disponovať s nehnuteľnosťami evidovanými na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom Žiar nad Hronom, pričom v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý je predmetom tohto konania, sa uvedeného zákazu žalobca nedomáhal.

21. Napokon dovolateľ formuloval výhrady voči odôvodneniu rozhodnutia vo vzťahu k umoreniu zmenky a žiadal dovolací súd, aby sa k tejto právnej otázke vyjadril. Dovolacím návrhom žiadal, aby dovolací súd vo vzťahu k prvým trom výrokom uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 21.07.2016, č. k. 4CoZm/11/2016 - 476, toto zrušil a vrátil vec Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

22. K dovolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný 1/. V súvislosti s prevodom svojho obchodného podielu v spoločnosti TAU-CHEM, s.r.o. na spoločnosť SITNO GROUP, s.r.o. po vydaní uznesenia Okresného súdu Bratislava V, č. k. 3CbZm/216/2014-153, zo dňa 17.06.2014 uviedol, že v čase vydania uvedeného uznesenia nebol prevod obchodného podielu v spoločnosti TAU-CHEM, s.r.o. ešte zapísaný v obchodnom registri (20.6.2014), avšak v čase vydania nového uznesenia Okresného súdu Bratislava V č. k. 1 Zm/526/2014 - 331 (15.7.2015) tento prevod už zapísaný v obchodnom registri bol a aj napriek tejto skutočnosti Krajský súd v Bratislave uznesením, č. k. 3CoZm/101/2015-393, potvrdil zamietavé uznesenie Okresného súdu Bratislava V zo dňa 15.07.2015, č. k. 1 Zm/526/2014 - 331, a to z dôvodu neosvedčenia bezprostredne hroziacej ujmy. Prevodom obchodného podielu v spoločnosti TAU-CHEM, s.r.o. teda nemohlo dôjsť k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie po vydaní zamietavého rozhodnutia, keďže týmto rozhodnutím je uznesenie, č. k. 1 Zm/526/2014 - 331, a v čase jeho vydania Okresný súd Bratislava V o tomto prevode vedel.

23. Ak prevod obchodného podielu v spoločnosti TAU-CHEM, s.r.o. nebol okolnosťou odôvodňujúcou nariadenie predbežného opatrenia voči žalovanému 1/ v prípade uznesenia zo dňa 15.7.2015, č. k. 1Zm/526/2014 - 331, nemôže byť tento prevod ani okolnosťou odôvodňujúcou nariadenie predbežného opatrenia v prípade pôvodného uznesenia Okresného súdu Bratislava V zo dňa 17.06.2014, č. k. 3CbZm/2016/2014-153.

24. K tvrdenej neexistencii prekážky rei iudicatae a argumentácii žalobcu ohľadom nedostatku totožnosti skutkových okolností pre takýto záver, žalovaný 1/ uviedol, že takýto výklad by potom spôsobil nemožnosť aplikácie tejto doktríny v prípade predbežných/neodkladných opatrení. Ak by zmena skutkových okolností závisela len od formulácie žalobného návrhu, jeho jednoduchou úpravou by bolo možné docieľiť opätovné prejednanie a rozhodovanie o nároku, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté. Zmena pomerov alebo zmena skutkových okolností, majúcich význam pre rozhodnutie, musí v prípade predbežného/neodkladného opatrenia spočívať v skutkových okolnostiach osvedčujúcich dôvodnosť nariadenia takéhoto opatrenia, t. j. skutkových okolnostiach odôvodňujúcich obavu, že výkon rozhodnutia bude ohrozený z dôvodu, že sa žalovaný 1/ zbavuje svojho majetku. Toto žalobca neosvedčil.

25. Pri posudzovaní existencie prekážky právoplatne rozhodnutej veci je rozhodujúci dátum nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia a nie dátum podania návrhu vo veci samej (t. j. návrhu na nariadenie predbežného opatrenia). V čase rozhodovania Okresného súdu Bratislava V zo dňa 20.7.2016, č. k. 1Zm/526/2014 - 331, bol rozhodujúci skutkový a právny stav v čase vydania rozhodnutia, a keďže uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 14.01.2015, č. k. 4CoZm/98/2014-345 bolo v tom čase

právoplatné, súdu nič nebránilo v konaní pokračovať a návrh prejednať.

26. Žalovaný 1/ vyjadril názor, že odo dňa nadobudnutia právoplatnosti uznesenia Okresného súdu Bratislava V zo dňa 15.7.2015, č. k. 1Zm/526/2014 - 331, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, č. k. 3CoZm/101/2015-393, nemôže byť na majetok žalovaného 1/ nariadené predbežné opatrenie (resp. v súčasnosti podľa novej právnej úpravy neodkladné opatrenie alebo zabezpečovacie opatrenie), pokiaľ sa nezmenia skutkové okolnosti spočívajúce v dôvodnosti nariadenia takéhoto opatrenia. Žalovaný 1/ vo svojom vyjadrení reagoval aj na výhrady žalobcu voči odôvodneniu napadnutého odvolacieho rozhodnutia vo vzťahu k umoreniu zmenky. Dovolanie žiadal zamietnuť.

27. Žalovaný 2/ sa vyjadril k dovolaniu žalobcu tak, že toto rovnako žiadal ako neprípustné zamietnuť. V súvislosti s včasným uplatnením námietky miestnej príslušnosti žalovaný 2/ poukázal na to, že uznesením Okresného súdu Bratislava V zo dňa 23.9.2015, č. k. 23Cb/122/2015-594, ktoré bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30.11.2015 v konaní sp. zn. 1Cob/304/2015, došlo k zamietnutiu návrhu žalobcu na nariadenie predbežného opatrenia z dôvodu, že neboli osvedčené základné predpoklady na nariadenie predbežného opatrenia, a to konkrétne, že žalobca neosvedčil dôvodnosť nároku (žalobca nepredložil súhlas s postúpením pohľadávky). Odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia nemôže byť na majetok žalovaného 2/ nariadené predbežné/neodkladné opatrenie, pokiaľ sa nezmenia skutkové okolnosti spočívajúce v dôvodnosti nariadenia takéhoto opatrenia. Nie je v súčasnosti podstatné, či žalovaný 2/ uplatnil námietku miestnej príslušnosti včas, alebo nie, nakoľko rozhodujúcim je skutočnosť, že existuje prekážka rei iudicatae, a preto konanie vo veci vedenej Okresným súdom Bratislava V, sp. zn. 3CbZm/2016/2014, muselo byť voči žalovanému 2/ zastavené. Žalovaný 2/ taktiež predložil reakciu na argumentáciu žalobcu vo vzťahu k umoreniu zmenky.

28. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom (§ 419 a nasl. CSP).

29. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

30. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

31. S účinnosťou od 1. júla 2016 došlo k zásadnému zúženiu možnosti podať dovolanie proti rozhodnutiam odvolacieho súdu. Pokiaľ právna úprava účinná do 30. júna 2016 v zásade umožňovala podať dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu z dôvodu zmätočnosti (ustanovenie § 237 ods. 1 OSP), právna úprava účinná od 1. júla 2016 (v ust. § 420 CSP) pripúšťa dovolanie len proti meritórnym rozhodnutiam (rozsudkom vo veci samej) a z nemeritórnych rozhodnutí len proti rozhodnutiam, ktorými sa konanie končí. Ide o zmenu, ktorej dôvodom je dôsledné uplatňovanie princípu mimoriadnosti uplatňovania tohto opravného prostriedku.

32. Dovolací súd tak najskôr skúmal, či dovolanie žalobcu smeruje proti rozhodnutiu, ktorým sa konanie končí. Z dovolania je zrejmé, že žalobca napáda prvé tri výroky uznesenia odvolacieho súdu, pričom prvé dva výroky majú charakter zrušujúcich, ktorých dôsledkom je zastavenie konania o nariadení predbežného opatrenia, tretí výrok je výrokom o náhrade trov konania (dovolanie voči tomuto výroku však žalobca nijako neodôvodnil).

33. Podľa § 471 ods. 1 CSP predbežné opatrenia nariadené pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto

zákona sa spravujú ustanoveniami tohto zákona o neodkladných opatreniach a zabezpečovacích opatreniach. Pri posudzovaní prípustnosti dovolania v prejednávanej veci tak dovolací súd bude používať aj pojem „neodkladné opatrenie“.

34. Podľa § 324 ods. 1 CSP súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení. Žalobca sa môže domáhať súdnej ochrany prostredníctvom neodkladného opatrenia aj bez toho, aby v čase podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia prebiehalo na súde súvisiace konanie vo veci samej. Konanie o neodkladnom opatrení pred začatím konania vo veci samej sa končí právoplatným rozhodnutím, ktorým sa neodkladné opatrenie nariadilo, prípadne bol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnutý alebo odmietnutý. V takom prípade rozhodnutie odvolacieho súdu o nariadení neodkladného opatrenia (prípadne o zamietnutí alebo odmietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia) predstavuje rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, proti ktorému je dovolanie prípustné, keďže ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, v dôsledku ktorého skončilo samostatné konanie o veci vymedzenej návrhom žalobcu. Rovnaký záver je potrebné prijať aj v súvislosti s výrokom, ktorého dôsledkom je zastavenie konania o predbežnom/neodkladnom opatrení.

35. Dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o neodkladnom opatrení je prípustné výlučne v prípade existencie niektorej väd zmätočnosti uvedenej v ustanovení § 420 CSP (judikatórny prieskum nie je prípustný vzhľadom na formuláciu ustanovenia § 421 ods. 2 CSP v spojení s výlukou obsiahnutou v ust. § 357 písm. a/ až n/ CSP), pričom dovolanie žalobcu smeruje k definovaniu dovolacieho dôvodu práve podľa § 420 ods. 1 písm. d/ a f/ CSP.

36. S ohľadom na prípustnosť dovolania proti uzneseniu o neodkladnom opatrení pred začatím konania vo veci samej, dovolací súd konštatuje, že rovnaký záver o prípustnosti dovolania podaného za účinnosti Civilného sporového poriadku podľa ustanovenia § 420 CSP je daný aj v prípadoch, kedy bolo za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku rozhodnuté o nariadení predbežného opatrenia pred začatím konania vo veci samej podľa ustanovenia § 74 ods. 1 OSP.

37. Vo vzťahu k napadnutým výrokom uznesenia odvolacieho súdu je splnená základná podmienka prípustnosti dovolania, a to skutočnosť, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým sa konanie končí.

38. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

39. Dovolateľ svoje dovolanie vymedzil dovolacím dôvodom v zmysle ustanovenia § 420 písm. d/ CSP, že vo veci sa už prv právoplatne rozhodlo, a písm. f/ CSP, že mu súd svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

40. Dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP je úzko prepojený s porušením práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a s porušením práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a k jeho naplneniu dochádza, ak odvolací súd (prípadne súd prvej inštancie a k jeho odstráneniu nedošlo v odvolacom konaní) zasiahol do ústavou, resp. dohovorom garantovaných práv dovolateľa, čím mu bolo znemožnené domáhať sa práva na súdnu ochranu prostriedkami, ktoré mu zákon (Civilný sporový poriadok, resp. do 30. júna 2016 Občiansky súdny poriadok) priznáva.

41. Obsah práva na súdnu a inú právnu ochranu uvedený v čl. 46 ods. 1 ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Každé konanie súdu alebo iného orgánu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu alebo inú právnu ochranu (I. ÚS 26/1994). Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jeho práv a záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia bude znamenať nespravodlivý súdny proces.

42. K dovolaciemu dôvodu podľa ust. § 420 písm. d/ CSP, že vo veci sa už prv právoplatne rozhodlo, dovolací súd uvádza:

43. Z obsahu dovolania vyplýva, že základom argumentácie dovolateľa v súvislosti s prekážkou veci rozsúdenej je domnienka, že odvolací súd nemohol preskúmať prvoinštančné rozhodnutie v rozsahu povinností uložených žalovanému 2/, pretože tento nepodal odvolanie, a teda voči nemu rozhodnutie súdu prvej inštancie nadobudlo právoplatnosť.

44. Dovolací súd k priebehu konania, pre sprehľadnenie doposiaľ vykonaných procesných úkonov súdov nižšej inštancie, ako i najvyššieho súdu, a na osvetlenie nezrovnalostí v domnienkach dovolateľa, považuje za potrebné rekapitulovať procesný priebeh a rozhodnutia v jednotlivých štádiách prejednávanej veci.

45. Okresný súd Bratislava V uznesením č. k. 3CbZm 216/2014 - 153 zo dňa 17.06.2014 vyhovel návrhu žalobcu na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým v prvom výroku zakázal žalovanému 1/ nakladať, teda zmluvne previesť na tretie osoby, zriadiť záložné právo, vecné bremeno alebo iné vecné či záväzkové právo v prospech tretích osôb, ako aj vložiť ako vklad do základného imania alebo iného majetku právnickej osoby obchodný podiel vo výške 40% základného imania spoločnosti TAU-CHEM, s.r.o.; obchodný podiel vo výške 86% základného imania spoločnosti SHRE Nobelova, s.r.o.; ďalej 167 kusov zaknihovaných kmeňových akcií na meno, s menovitou hodnotou každej akcie 33.194,- Eur, ktorých emitentom je žalovaný 2/, ktoré sú vedené pre žalovaného 1/ ako ich majiteľa; v rovnakom rozsahu nakladať s nehnuteľným majetkom žalovaného 1/ evidovaným na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom Bratislava, katastrálnym odborom, pre k. ú. A., obec W. - P.Y. H., okres W. G.; evidovaným na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom Bratislava, katastrálnym odborom, pre k. ú. X. P., obec W. - P.Y. X. P., okres W. G.; rovnako nakladať s obchodnými podielmi v spoločnostiach DETVAN, s.r.o., JULIJA, s.r.o., OMEGA Investments s.r.o., REO Jantar II, s.r.o., a to do právoplatného skončenia vo veci samej.

46. Druhým výrokom zakázal žalovanému 2/ nakladať, teda zmluvne previesť na tretie osoby, zriadiť záložné právo, vecné bremeno alebo iné vecné či záväzkové právo v prospech tretích osôb, ako aj vložiť vklad do základného imania alebo iného majetku právnickej osoby akcie 10 kusov listinných kmeňových akcií na meno, s menovitou hodnotou každej akcie 33.193,918875 Eur, ktorých emitentom je spoločnosť SITNO INVESTA, a.s., ktoré sú vedené pre žalovaného 2/ ako ich majiteľa; 100 kusov listinných kmeňových akcií na meno, s menovitou hodnotou každej akcie 50.000,- Eur, ktorých emitentom je spoločnosť SITNO HOLDING Real Estate a.s., ktoré sú vedené pre žalovaného 2/ ako ich majiteľa; 200 kusov listinných kmeňových akcií na meno, s menovitou hodnotou každej akcie 331,94 Eur, ktorých emitentom je spoločnosť Navarra Invest, a.s., a ktoré predstavujú 100% základného imania tejto spoločnosti; 758 kusov zaknihovaných kmeňových akcií na meno, s menovitou hodnotou každej akcie 3.320,- Eur, ktorých emitentom je spoločnosť P.W.I. a.s. „v konkurze?, ktoré predstavujú 100% základného imania tejto spoločnosti; 400 kusov listinných kmeňových akcií na meno, s menovitou hodnotou každej akcie 331,94 Eur, ktorých emitentom je spoločnosť SHIFT CAPITAL, a.s., ktoré predstavujú 100% základného imania tejto spoločnosti; 11.991 kusov listinných kmeňových akcií na meno, s menovitou hodnotou každej akcie 17,- Eur, ISIN SK1110012079, ktorých emitentom je spol. VÝVOJ Martin, a.s.; 134.000 kusov listinných kmeňových akcií na meno, s menovitou hodnotou každej

akcie 17, - Eur, ISIN SK1110012145, ktorých emitentom je spoločnosť VÝVOJ Martin a.s. a ktoré predstavujú 100% základného imania tejto spoločnosti; ďalej rovnako nakladať s nehnuteľným majetkom žalovaného 2/ evidovaným na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom T., katastrálnym odborom, pre katastrálne územie T., obec T., okres T. vo vymedzenom rozsahu do právoplatného skončenia vo veci samej.

47. Súd prvej inštancie odôvodnil svoje rozhodnutie vo vyhovujúcej časti tým, že mal na základe predložených listinných dôkazov žalobcu dostatočne osvedčené, že existuje potreba nutnej dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania, keďže žalovaný 1/ a žalovaný 2/ by mohli uskutočňovať kroky smerujúce k prevodu majetkových hodnôt v ich vlastníctve na tretie osoby za účelom znemožnenia uspokojenia pohľadávky žalobcu.

48. Následne dňa 24.11.2014 súd prvej inštancie vydal opravné uznesenie, č. k. 3CbZm/216/2014 - 326, pričom z jeho odôvodnenia vyplynulo, že súd nesprávne a v nesúlade s podaným návrhom zakázal žalovanému 1/ nakladať s obchodnými podielmi v spoločnosti SHRE Nobelova II. (predtým: DETVAN, spol. s r.o.), v spoločnosti JULIJA, s.r.o., obchodným podielom vo výške 1/3 základného imania v spoločnosti OMEGA Investment s.r.o. a obchodným podielom vo výške 7% základného imania v spoločnosti REO jantár II, s.r.o., pričom správne a v súlade s návrhom mal zaviazat' žalovaného 2/, ktorý je majiteľom týchto obchodných podielov.

49. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie v čase pred vydaním opravného uznesenia podal žalovaný 1/ odvolanie. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací uznesením č. k. 3CoZm/98/2014 - 345 zo dňa 14.1.2015 rozhodol tak, že uznesenie Okresného súdu Bratislava V č. k. 3CbZm/216/2014 - 153 zo dňa 17.6.2014 zrušil a konanie o nariadení predbežného opatrenia zastavil.

50. Z odôvodnenia tohto uznesenia odvolacieho súdu vyplýva, že pre konečné rozhodnutie o potrebe zrušiť prvoinštančné rozhodnutie a konanie zastaviť dôvodom bolo to, že voči žalovanému 2/ so sídlom v Kremnici má žalobca pohľadávku z obchodného styku a miestna príslušnosť sa spravuje ust. § 84 OSP a miestne príslušný je všeobecný súd účastníka, proti ktorému návrh smeruje, teda Okresný súd Žiar nad Hronom; tieto súdy sú príslušné aj na konanie o nariadení predbežného opatrenia, čoho dôsledkom je, že súd prvej inštancie pochybil, keď nerozhodol o vylúčení veci týkajúcej sa žalovaného 2/ na samostatné konanie, a následne ju nepostúpil miestne príslušnému okresnému súdu na ďalšie konanie. Keďže žalovaný 1/ mohol nedostatok miestnej príslušnosti konajúceho súdu uplatniť až v podanom odvolaní proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia, námietka uplatnená v odvolaní tak bola námietkou uplatnenou pri prvom úkone, ktorý žalovanému 1/ patrilo. Podľa odvolacieho súdu toto právo žalovanému 1/ patrí napriek tomu, že žalovaný 2/ (ktorého vec podľa úvahy odvolacieho súdu je prejednávaná miestne nepríslušným súdom) nepodal odvolanie proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia. Pokiaľ žalobca podal návrh na miestne nepríslušnom súde, predbežné opatrenie bolo vydané nepríslušným súdom, pričom žalovaný 1/ účinne aj za žalovaného 2/ v odvolaní námietku miestnej nepríslušnosti uplatnil, a bolo tak potrebné nariadené predbežné opatrenie zrušiť a podľa § 221 ods. 1 písm. g/ a ods. 3 OSP a konanie podľa § 104 ods. 1 OSP zastaviť pre neodstrániteľný nedostatok podmienky konania.

51. Následne dňa 17.9.2015 bolo Krajským súdom v Bratislave vydané opravné uznesenie č. k. 4 CoZm/98/2014 - 384, ktorým krajský súd podľa ust. § 164 OSP opravil podľa neho zrejmu nesprávnosť, ktorá spočívala v tom, že do záhlavia a do prvého (zrušujúceho a zastavujúceho) výroku uviedol ako odvolaním napadnuté prvoinštančné rozhodnutie č. k. 3CbZm/216/2014 - 153 zo dňa 17.6.2014 s doplnením o prvoinštančným súdom vydané opravné uznesenie súdu prvej inštancie zo dňa 24.11.2014, č. k. 3CbZm/216/2014 - 323. Z odôvodnenia opravného uznesenia odvolacieho súdu vyplýva, že uznesenie č. k. 3CbZm/216/2014 - 323 nebolo v súdnom spise označené ako „opravné“ a krajský súd nedopatrením uvedenú opravu neuviedol vo svojom rozhodnutí.

52. Po vydaní opravného uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 17.9.2015, č. k. 4CoZm/98/2014 - 384, podal žalobca dovolanie voči prvému výroku uznesenia Krajského súdu v

Bratislave zo dňa 14.1.2015, č. k. 4CoZm/98/2014 - 345, v znení opravného uznesenia.

53. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, v konaní vedenom pod sp. zn. 1Obdo/16/2016, dospel k záveru, že opravným uznesením nevykonaný odvolací súd len opravu zrejmej nesprávnosti v zmysle § 164 OSP, ale s ohľadom na vzťah výrokovej časti a odôvodnenia zmenil celý obsah odvolacieho rozhodnutia, teda dovolanie bolo podané včas. Takýto postup odvolacieho súdu však zaťažil konanie tým, že odvolacie rozhodnutie sa stalo zmätočným a nebolo možné zistiť, v akom rozsahu vlastne došlo k preskúmaniu veci odvolacím súdom.

54. Nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý zakladá odňatie možnosti konať pred súdom, vzhliadol v tom, že žalobcovi v rozpore so zákonom bolo upreté právo na zákonného sudcu, čo vo svojom dovolaní žalobca namietal. Takýto postup bol založený nesprávnym posúdením námietky žalovaného 1/ k miestnej nepríslušnosti súdu v konaní o nariadenie predbežného opatrenia ako relevantnej napriek tomu, že sa týkala žalovaného 2/, ktorý odvolanie voči rozhodnutiu prvoinštančného súdu nepodal. Návrh bol podaný voči samostatným účastníkom konania a nároky uplatnené voči nim majú základ v zásadne odlišných hmotnoprávných nárokoch (zmenka na jednej strane a zmluva o postúpení pohľadávky na druhej) a nezakladajú medzi účastníkmi konania žiadne spoločenstvo.

55. Dovolací súd v odôvodnení svojho zrušujúceho rozhodnutia č. k. 1Obdo/16/2016 - 442 zo dňa 31.5.2016 zároveň uviedol, že voči žalovanému 2/ nadobudlo nariadené predbežné opatrenie v znení opravného uznesenia vydaného súdom prvej inštancie právoplatnosť dňa 13.1.2015, keďže tento nepodal odvolanie ani voči opravnému uzneseniu súdu prvej inštancie, ktoré sa vzťahuje na rozsah jemu uložených povinností. Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia (č. k. 4 CoZm/11/2016 - 476) upozornil na skutočnosť, že žalovaný 2/ v skutočnosti odvolanie podal, avšak riadne ho mohol prejednať odvolací súd až vo svojom rozhodnutí nasledujúcom po zrušení veci dovolacím súdom, keďže mu nebolo do rozhodnutia vo veci sp. zn. 4 CoZm/98/2014 vôbec predložené.

56. K tomuto aspektu konania dovolací súd uvádza, že skutočne k podaniu odvolania žalovaným 2/ po vydaní opravného uznesenia súdu prvej inštancie došlo, nepresnosť v odôvodnení pôvodného kasačného odvolacieho rozhodnutia bola spôsobená tým, že predmetné odvolanie bolo predložené len prvoinštančnému súdu, nebolo odvolaciu súdu predložené, tento ho pôvodne neprejednal. V konečnom dôsledku takéto procesné pochybenie na úrovni súdov nižšej inštancie by muselo viesť k zrušeniu odvolacieho rozhodnutia vo vzťahu k oboj žalovaným. Najvyšší súd svojím rozhodnutím, č. k. 1Obdo/16/2016 - 442, rozhodnutie odvolacieho súdu, č. k. 4CoZm/98/2014 - 345, zo dňa 14.1.2015 v znení opravného uznesenia, č. k. 4CoZm/98/2014 - 384, zo dňa 17.1.2015, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

57. Po zistení, že žalovaný 2/ včas proti prvoinštančnému rozhodnutiu podal odvolanie, je potrebné konštatovať, že takýmto zrušením nastal procesný stav obnovenia účinkov pôvodne nariadeného predbežného opatrenia v rozsahu upravenom pôvodným uznesením Okresného sudu Bratislava V č. k. 3CbZm/216/2014-153 zo dňa 17.6.2014 v spojení s opravným uznesením č. k. 3CbZm/216/2014-323 zo dňa 24.11.2014 s tým, že obe odvolania žalovaných 1/ (voči pôvodnému uzneseniu) aj 2/ (voči opravnému uzneseniu) bolo potrebné považovať za včas podané odvolania, a tieto správne musel odvolací súd v novom konaní prejednať, čo aj správne učinil.

58. Ako vyplýva z uvedenej časovej chronológie podaných opravných prostriedkov v priebehu predchádzajúceho konania, ako pred odvolacím, tak dovolacím súdom, domnienka dovolateľa, že rozhodnutiu odvolacieho súdu vo vzťahu k žalovanému 2/ existovala prekážka rei iudicatae, nie je správna.

59. K jednotlivým dovolacím námietkam súvisiacim s dovolacím dôvodom podľa § 420 písm. f/ CSP najvyšší súd uvádza nasledovné:

60. K námietke dovolateľa, že podľa v danom čase účinného ust. § 105 ods. 1 OSP nemožno námietku miestnej nepríslušnosti vznesenú žalovaným 2/ považovať za včasnú a prihliadať na ňu, pretože prvým

úkonom, v ktorom ju uplatniť mohol, bolo odvolanie proti pôvodnému uzneseniu, ktoré však nepodal, a toto odvolanie malo byť odmietnuté, dovolací súd uvádza, že s touto procesnou situáciou sa dovolací súd riadne a právne správne vo svojom rozhodnutí vysporiadal.

61. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uvádza, že opravou pôvodného uznesenia súdu prvej inštancie došlo k podstatnej zmene výroku rozhodnutia, nakoľko novým spôsobom formuloval povinnosti žalovaného 2/, na základe čoho odvolací súd dospel k záveru, že žalovaný 2/ podal odvolanie včas, keď ho podal v rozsahu vykonanej opravy, t. j. vo vzťahu k výroku II. bod 1 opravného uznesenia. Výrokom II. bod 2. opravného uznesenia nebola žalovanému 2/ uložená povinnosť odlišná od povinnosti uloženej pôvodným výrokom v pôvodnom rozhodnutí a vo vzťahu k tomuto výroku žalovanému 2/ uplynula lehota na podanie odvolania a v tejto časti zostalo napadnuté uznesenie právoplatné. Výrok o odmietnutí odvolania vo zvyšku odvolací súd nemal povinnosť (ani právo) uviesť, pretože vo svojom odvolaní sa žalovaný vôbec prieskumu zvyšku opravného uznesenia nedomáhal (t. j. predmetom jeho odvolania bola skutočne len výroková časť II. bod 1 opravného uznesenia).

62. Čo sa týka včasnosti vznesenia námietky miestnej príslušnosti, najvyšší súd už vo svojom predchádzajúcom kasačnom rozhodnutí jednoznačne dospel k záveru, že na námietku miestnej príslušnosti vznesenú neoprávnenou stranou sporu (žalovaným 1/) nesmie odvolací súd prihliadať. Odvolací súd sa vo svojom následnom rozhodnutí zaoberal námietkou vznesenou žalovaným 2/ v jeho odvolaní voči opravnému uzneseniu súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že na túto námietku nemožno prihliadať z dôvodu, že nebola podaná včas, t.j. pri prvom úkone, ktorý žalovanému 2/ patril a ktorým by muselo byť včasné napadnutie prvoinštančného rozhodnutia už pri vydaní jeho uznesenia č. k. 3CbZm/216/2014-153 zo dňa 17.06.2014. Takýto postup odvolacieho súdu a vyhodnotenie včasnosti podania námietky považuje dovolací súd za správne.

63. K dovolateľovej domnienke, že pokiaľ by sa aj najvyšší súd stotožnil s názorom odvolacieho súdu (t.j. s názorom, že výrok č. II bod 1 pôvodného uznesenia, v znení opravného uznesenia, nenadobudol až do okamihu vydania aktuálne napadnutého uznesenia právoplatnosť a konanie o totožnej veci začaté pred právoplatnosťou výroku č. II bod 1, nemôže predstavovať prekážku res iudicata), malo toto konanie byť podľa dovolateľa z dôvodu litispendencie zastavené, uvádza dovolací súd, že dovolateľ opomína, že nejde o rozdielne konania, ale stále o konanie v tej istej veci po kasácii najvyšším súdom, a takéto jeho tvrdenie nemá vnútornú konzistenciu. V jednej a tej istej prejednávanej veci si nemôžu jednotlivé rozhodnutia zakladať prekážku litispendencie. Pokiaľ jeho čiastočne nezrozumiteľná námietka smeruje k tomu, že z dôvodu litispendencie malo byť zastavené konanie vedené Okresným súdom Bratislava V pod č. k. 23Cb/122/2015, tak túto námietku vznáša v nepríslušnom konaní a dovolací súd nemôže preskúmať rozhodnutie, ktoré nie je predmetom dovolania, ani posudzovať hypoteticky účinky, ktoré by potenciálne opomenutie posúdenia neodstrániteľnej prekážky konania v inom konaní mohlo na prejednávajúcu vec mať.

64. K námietke neexistencie prekážky rei iudicatae z dôvodu odlišného skutkového stavu v konaniach, ktoré inicioval žalobca po právoplatnosti uznesenia odvolacieho súdu, č. k. 4CoZm/98/2014-345, zo dňa 14.01.2015 v spojení s opravným uznesením, č. k. 4CoZm/98/2014-384, zo dňa 17.09.2015, pred jeho zrušením dovolacím súdom, uvádza dovolací súd nasledovné:

65. Na základe návrhu žalobcu Okresný súd Bratislava V uznesením č. k. 1Zm/526/2014-331 zo dňa 15.7.2015 právoplatne zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia (vzťahujúceho sa k žalovanému 1/ v prejednávanej veci), a uznesením č. k. 23Cb/122/2015-594 zo dňa 23.9.2015 zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia vzťahujúceho sa k žalovanému 2/ v prejednávanej veci. Z procesného vývoja veci je zjavné, že v uvedených konaniach neexistovala pre konajúci súd prekážka rei iudicatae (konanie prvoinštančného súdu sp. zn. 3CbZm/216/2014 bolo právoplatne skončené zastavujúcim rozhodnutím a tento stav trval do kasácie najvyšším súdom; rozhodnutie dovolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť 6.7.2016).

66. Dovolateľ tvrdí, že rozdielnosť skutkového stavu spočíva v tom, že žalovaný 1/ po vydaní

prvoinštančného uznesenia previedol na spoločnosť SITNO GROUP, s.r.o. obchodný podiel spoločnosti TAU-CHEM, s.r.o., ako aj v novom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia sa žalobca domáhal uloženia žalovanému 1/ zákazu disponovať s nehnuteľnosťami evidovanými na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom Žiar nad Hronom, čo absentuje v pôvodnom návrhu. Vo vzťahu k žalovanému 2/ skutkovú rozdielnosť netvrdí. Za podstatné pre posúdenie skutkového stavu považuje však dovolateľ to, že došlo k zrušeniu odvolacieho rozhodnutia vo veci prejednávanej, čím sa obnovil stav založený prvoinštančným rozhodnutím vo veci sp. zn. 3CbZm/216/2014.

67. Z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR vyplýva, že totožnosť predmetu konania (pre účely posúdenia existencie ako litispendencie, tak rei iudicatae) je totožnosť nároku uplatneného z rovnakého skutkového základu, či skutkového deja. O tých istých účastníkov ide aj vtedy, ak v konaní vystupujú nositelia práv z rovnakého právneho vzťahu v opačnom procesnom postavení, a tiež vtedy, ak v neskoršom konaní vystupujú právni nástupcovia účastníkov už skončeného konania. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený (t. j. ak je založený na rovnakých skutkových okolnostiach a rovnakom právnom dôvode). Podmienky totožnosti účastníkov konania a totožnosti predmetu konania musia byť splnené súčasne (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 20. 10. 2011, sp. zn. 5Cdo/280/2010).

68. Podporne, s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 26Cdo/3393/2007, najvyšší súd uvádza, že rovnaký predmet konania z hľadiska posudzovania podľa § 83 OSP je daný vtedy, keď ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom (údajom o tom, čoho sa žalobca domáha) vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, ktorými bol uplatnený (t. j. z rovnakého skutku).

69. Skutkové okolnosti a právny dôvod nárokov uplatnených v konaniach nasledujúcich pred Okresným súdom Bratislava V sú dané žalobným petitom a odôvodnením okolností osvedčujúcich dôvodnosť nariadenia predbežného opatrenia.

70. Dovolací súd sa stotožňuje so záverom odvolacieho súdu, že po právoplatnom rozhodnutí o zamietnutí návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v konaniach vedených Okresným súdom Bratislava V pod sp. zn. 23Cb/122/2015 a sp. zn. 1Zm/526/2014, nedošlo k zmene skutkových okolností, ktorými žalobca osvedčoval dôvodnosť návrhu na nariadenie predbežného/neodkladného opatrenia v prejednávanej veci, resp. takéto okolnosti žalobca neosvedčil, ani netvrdil. Takouto okolnosťou nemôže byť kasačné rozhodnutie dovolacieho súdu (z čisto procesných dôvodov), keďže takýmto rozhodnutím sa nemohol zmeniť skutkový stav, t. j. skutkový dej, situácia medzi stranami sporu. Túto okolnosť nemožno považovať za zmenu skutkových okolností, ktoré by odôvodňovali záver o preklenítku prekážky veci právoplatne rozhodnutej. Žalobca po vydaní kasačného rozhodnutia, napriek tomu, že vedel o existencii právoplatných zamietajúcich rozhodnutí, netvrdil nové skutočnosti odôvodňujúce návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré neexistovali v čase rozhodovania súdu v predchádzajúcom konaní.

71. Nemôže byť pre posúdenie odlišného skutkového stavu ako rozhodujúceho skutočnosť, že žalovaný 1/ po vydaní prvoinštančného uznesenia previedol obchodný podiel spoločnosti TAU-CHEM, s.r.o., ani to, že v novom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia sa žalobca domáhal uloženia žalovanému 1/ zákazu disponovať s nehnuteľnosťami evidovanými na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom Žiar nad Hronom.

72. Skutočnosť prevodu obchodného podielu zohľadnil konajúci súd (v konaní 1Zm/526/2014) pri rozhodovaní o potrebe nariadiť predbežné opatrenie a rozhodujúcim je jeho úvaha o tom, že žalobcovi nehrozí bezprostredná ujma. Taktiež tvrdenie, že v časovo nasledujúcom návrhu žiadal zákaz disponovať aj s ďalšou nehnuteľnosťou, nemôže obstať ako relevantná zmena skutkového stavu a predmetu konania, keďže voči pôvodnému návrhu ide o jeho rozšírenie, teda prekážka rei iudicatae je vo vzťahu k aktuálne posudzovanému (užšiemu) predmetu konania, založená.

73. Dovolací dôvod tvrdeného porušenia práv žalobcu, vedúci k nespravodlivému súdnemu procesu, odôvodňuje dovolateľ ďalej tým, že mu nebolo doručené odvolanie žalovaného 2/ voči uzneseniu súdu prvej inštancie, č. k. 3CbZm/216/2014-323, zo dňa 24.11.2014, ktorým bol opravený výrok uznesenia, č. k. 3CbZm/216/2014-153, zo dňa 17.06.2014. Odvolací súd tak rozhodol v jeho neprospech bez toho, aby sa k tomuto odvolaniu mohol vyjadriť, čím mu znemožnil viesť kontradiktórne konanie v podobe predloženia vlastnej argumentácie, ktorá mohla mať vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu.

74. Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že súčasťou práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj povinnosť súdu, aby sa v porovnateľnej procesnej situácii vysporiadal s rovnakými námietkami rovnako, čo je výrazom práva na súdnu ochranu v podobe predvídateľnosti súdnych rozhodnutí (tu nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 15. júna 2016, sp. zn. II. ÚS 19/2016). Uvedené vyplýva aj z princípu právnej istoty upraveného v čl. 2 základných princípov, na ktorých je Civilný sporový poriadok postavený tým spôsobom, že ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

75. Z charakteru konania o nariadení predbežného/neodkladného opatrenia vyplýva, že na konanie a rozhodovanie o takomto návrhu nie je možné aplikovať všetky zásady kontradiktórneho konania, ktoré sú typické pre sporové konanie (konanie vo veci samej), čo je dané tým, že uvedeným inštitútom sa má poskytnúť rýchla ochrana porušených alebo ohrozených práv subjektu, ktorý podal návrh na nariadenie predbežného opatrenia (neodkladného opatrenia).

76. Námietka dovolateľa súvisiaca s nedoručením odvolania žalovaného 2/ voči uzneseniu súdu prvej inštancie je dôvodná, keďže je zjavné, že doposiaľ nebolo riadne žalobcovi toto odvolanie doručené, hoci odvolací súd ho prejednal a rozhodol bez toho, aby o obsahu odvolania bol žalobca oboznámený.

77. Dovolací súd však zdôrazňuje ďalej uvedené aspekty osobitosti konania a rozhodnutia o neodkladnom opatrení, ktoré malo na úvahu dovolacieho súdu podstatný vplyv pri posúdení, či takéto opomenutie doručenia odvolania musí bezvýhradne viesť k zrušeniu rozhodnutia súdu nižšieho stupňa a vráteniu veci na ďalšie konanie, pokiaľ je zjavné, že výsledkom už nemôže byť iné rozhodnutie, ako rozhodnutie preskúmané.

78. Ak prvoinstančný súd vydá uznesenie o nariadení predbežného opatrenia (tu ešte rozhodoval súd prvej inštancie v režime OSP), proti ktorému podá žalovaný odvolanie, takéto odvolanie je súd povinný doručiť žalobcovi (§ 209a ods. 1 OSP, § 373 ods. 3 CSP). Takýto postup je odôvodnený predovšetkým tým, že odvolací súd môže rozhodnúť zmeňujúcim rozhodnutím a návrh zamietnuť, resp. ako vo veci prejednávanej, rozhodnutie zrušiť a konanie zastaviť.

79. Dovolací súd si je vedomý ustálenej rozhodovacej praxe ústavného súdu, podľa ktorej ak nadriadený súd uskutočnil odvolacie konanie a rozhodol bez toho, aby bolo odvolanie doručené protistrane v konaní, porušil jej základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 199/08 z 12. augusta 2008). Tiež si je vedomý toho, že ako na úrovni ústavného súdu, tak EŠLP, preferuje sa formálne poňatie princípu kontradiktórnosti konania.

80. Hoci doručenie odvolania je považované v zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu za primárnu podmienku dodržania rovnosti zbraní, v konkrétnych podmienkach predmetnej veci najvyšší súd dospel k záveru, že zrušením napadnutého uznesenia len z dôvodu striktného trvania na plnení formálneho procesného postupu, by sa v konečnom dôsledku nedosiahol účel dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku - teda dosiahnuť nápravu aj v hmotnoprávnej oblasti. Dovolací súd

tu uprednostnil materiálne poňatie princípu kontradiktórnosti konania.

81. Základným zmyslom a účelom dovolania je dosiahnuť preskúmanie právoplatného rozhodnutia vtedy, keď to zákon umožňuje, a v prípade, že v procese jeho preskúmania sa zistia zákonom stanovené dôvody pre zrušenie napadnutého rozhodnutia, dosiahnuť tiež zrušenie rozhodnutia, proti ktorému bol podaný tento mimoriadny opravný prostriedok.

82. Zrušenie rozhodnutia napadnutého dovolaním nesmie byť však nikdy samoúčelné a vždy musí viesť k vytvoreniu stavu, v ktorom bude možné odstrániť nesprávnosť procesného alebo hmotnoprávneho charakteru, ktorá bola dôvodom pre kasačné rozhodnutie najvyššieho súdu a nahradiť zrušené (nesprávne, nezákonné) rozhodnutie novým, zodpovedajúcim zákonu. Pokiaľ je však už pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia zrejmé, že súd, ktorému sa vec po zrušení jeho rozhodnutia má vrátiť na ďalšie konanie, bude musieť rozhodnúť rovnako ako v zrušovanom rozhodnutí, lebo iné rozhodnutie mu platný právny stav ani neumožní (vzhľadom na existujúcu prekážku rei iudicatae), nemá kasačné rozhodnutie najvyššieho súdu opodstatnenie (obdobný záver je formulovaný napr. v rozsudku Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 3MCdo/14/2014 z 21. apríla 2015, vo veci sp. zn. 8MCdo/13/2014 zo dňa 28. mája 2015).

83. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel dovolací súd k záveru, že v konaní pred odvolacím súdom nedošlo k dovolateľom namietanej vade zmätočnosti uvedenej s ustanovení § 420 písm. d/ ani f/ CSP, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu odmietol ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP.

84. Dovolateľ vo svojom dovolaní vzniesol aj požiadavku na záväzný právny názor dovolacieho súdu k interpretácii účinkov umorenia zmenky. Takáto požiadavka však nemá zákonný základ a neprislúcha vymedzenému odvolaciemu dôvodu v zmysle § 420 CSP.

85. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta CSP). O výške náhrady trov konania žalovaných rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

86. Senát najvyššieho súdu rozhodol v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.